

Yo'il Kitobi va Laodikeyadagi Yettinchi kun Adventistlar Jamoati — Yigirma Oltinchi

Jeff Pippenger

2026-01-12

Yigirma Oltinchi Raqam

Yo'elning to'rt avlodi 1863-yildan Yakshanba qonunigacha Xudoning uzumzorining bosqichma-bosqich vayron qilinishini ifodalaydi. To'rt soni, shuningdek, Masihning fe'l-atvorining to'rtta sifatini ham ramziy ma'noda bildiradi. Muqaddas joydagi karublar to'rtta yuz qiyofasiga ega bo'lib, bu qiyofalar qadimgi Isroilning muqaddas joy atrofida qarorgoh qurganidagi to'rt qismli bo'linishiga mos keladi. Ular, shuningdek, to'rtta Injilni ham ifodalaydi.

Ularning yuz qiyofasiga kelsak, to'rttalasining old tomonda odam yuzi bor edi; o'ng tomonida sher yuzi bor edi; to'rttalasining chap tomonida esa ho'kiz yuzi bor edi; to'rttalasi yana burgut yuziga ham ega edi. Hizqiyol 1:10.

Birinchi mahluq arslonga o'xshar edi, ikkinchi mahluq buzoqqa o'xshar edi, uchinchi mahluqning yuzi odamnikidek edi, to'rtinchi mahluq esa uchayotgan burgutga o'xshar edi. Vahiy 4:7.

Muqaddas Kitob (Sahroda 2) 12 qabilani (Levidan tashqari, u chodir atrofiga bevosita joylashgan edi) har biri uch qabiladan iborat to'rtta lashkarga bo'lingan holda, muqaddas maskan atrofida to'rt asosiy yo'nalish bo'yicha joylashtirilganini, ularning har biri esa bir bayroq, ya'ni alomat yoki nishon ostida turganini tasvirlaydi. Bu tartib ramziy bir muvofiqlikni hosil qilgan bo'lib, unda yerdagi qarorgoh karublar tomonidan qo'riqlanadigan samoviy taxtning aksi sifatida namoyon bo'ladi.

Yahudo sharqqa, muqaddas maskanning kirish qismida chiqayotgan quyosh tomonga qarab turardi. Yahudoning bayrog'i sher edi, chunki u Yahudo qabilasining Sherini ifodalaydi. Yahudo bilan birga bo'lgan ikki qabila Issaxor va Zabullun edi. Yuhannoning vahiyida birinchi mahluq sherga o'xshash edi, xuddi Hizqiyolning karublarida sher yuzi bo'lgani kabi. Ruban — inson timsoli — janub tomonda Shimo'n va Gad bilan joylashgan edi. G'arb tomonda Efrayim bor edi; Binyamin va Manashe ho'kiz bilan ifodalangan edi. Shimolda Dan bor edi; Osher va Naftali burgut bilan ifodalangan edi. Qabilalarning samoviy muqaddas maskanning to'rt yuzi bilan bog'liqligi to'rt Injilda ifodalangan.

Matto — Yahudo qabilasining Arsloni, Mark — qurbonlik buqasi, Luqo — inson, Yuhanno esa baland parvoz qiluvchi burgutdir. Masih O'zini Yahudo qabilasining Arsloni sifatida O'zining bashoratli Kalomini muhrilaydigan va muhrini ochadigan Zot deb belgilaydi. Matto kitobida Masihiy bashoratlarning amalga oshishiga doir bevosita ishoralar (12 ta) qolgan uch Xushxabarning jamidan ham ko'proqdir. Bu hatto qiyoslab bo'lmaydigan darajadadir.

Matto kitobi Xudoning bashoratli Kalomini ifodalaydi. Tabib bo'lgan Luqo o'z xushxabarini Masihning Inson O'g'li ekani nuqtayi nazaridan bayon etadi, chunki Luqo insonning yuzidir. Mark o'zining Masih haqidagi xushxabarini Masih ifodalagan qurbonlik nazari bilan taqdim etadi, chunki Mark ho'kizdir. Yuhanno esa baland parvoz qiluvchi burgutdir; u Masih xushxabarini bayon etishda Xudoning chuqur narsalarini taqdim etgan.

Matto kitobini bashoratli Kalom ichida qanday ifodalangan bo'lsa, shunday tushunish muhimdir. Matto kitobi Yahudo qabilasining Arsloni, O'zining bashoratli Kalomining Egasi, sirlarning Ajoyib Sanaguvchisi, Ajoyib Tilshunosi, O'z Kalomini muhrlaydigan va muhrini ochadigan Zotdir. Iso Alfa va Omegadir, va U Kalomdir. Yangi Ahdning birinchi kitobi ham, Yangi Ahdning oxirgi kitobi ham bashoratli kitoblardir. Vahiy kitobi haqida ko'pchilik bu haqiqatni biladi, biroq ular Matto Yangi Ahdning alfasidir, demak u Yangi Ahdning omegasiga muvofiq bo'lishi kerakligini anglamagan bo'lishlari mumkin. U oxirni, ya'ni Vahiy kitobini ifoda etishi kerak.

Shuning uchun, Matto kitobida Ibtidoning ahd tarixiga oid yo'nalishining o'n birinchi bobidan yigirma ikkinchi bobigacha bayon etilgan parallel yo'nalishini topganimizda, bu Matto qabilasining Arsloni ochib berayotgan haqiqatning aynan o'zidir. Ibtido, Matto va Vahiy kitoblarida ifodalangan ahd tarixining o'n ikki bobi endi muhridan yechilmoqda, va biz aniqlayotgan narsa shuki, Mattoning yigirma uchinchi bobi uzumzor haqidagi masaldagi donolar bilan nodonlarning ajratilishini ifodalaydi. Avvalgi ahd xalqiga qarata aytilgan sakkizta voy, o'zining bashoratli muqobilini najot kemasiga chiqqan bir yuz qirq to'rt mingni ifodalovchi sakkiz jon timsolida topadi. 23 — 2300 kun 1844-yil 22-oktabrda o'z yakuniga yetganida Samoviy ma'badda boshlangan ishning timsolidir va tez orada keladigan yakshanba qonuni vaqtida yana shunday bo'ladi. 23-bob mana shu haqiqatni belgilab turibdi.

Yigirma to'rtinchi bob Masih murtad Isroil bilan O'z muloqotini endigina yakunlab, yahudiylarning ma'badini oxirgi marta tark etgan paytda sodir bo'ladi. 24 soni qadimgi Isroildan zamonaviy Isroilga o'tishning ramzi bo'lib, aynan Masih Matto yigirma to'rtinchi bobda O'z xabarini taqdim etgan chog'da turgan bashoratli tarixdagi nuqtaning o'zidir. Matto 24 ning bashoratli xabari satr ustiga satr metodologiyasining Ilohiy tasviridir; u, ayniqsa, Millerchilar tarixiga, demakki, yuz qirq to'rt mingning tarixiga murojaat qiladi. 24 Vahiy o'n ikkinchi bobdagi jamoat tomonidan ifodalanadi; u adolat Quyoshining nurini aks ettiruvchi oy ustida turadi. Uning boshida 24 ni ifodalovchi o'n ikki yulduz bor, chunki u qadimgi Isroilning 12 qabilasi zamonaviy Isroilning o'n ikki shogirdiga aylanishi lozim bo'lgan, Masihning tug'ilishigacha olib kelgan tarixni ifodalaydi. Yigirma to'rtinchi bobda 1798 yildan to buyuk umidsizlikkacha bo'lgan Millerchilar tarixi ifodalanadi. So'ngra Matto 25 keladi.

25 soni levilarning — yaxshi bo'lsin, yomon bo'lsin — ramzidir, biroq xuddi shuningdek, u dono va fosiq levilarning ajratib qo'yilishini ham ifodalaydi. Matto 25 yigirma besh soni bilan ifodalangan ajratish jarayonini uchta guvoh, ya'ni uchta masal orqali belgilab beradi. Albatta, o'nta bokira haqidagi masal milleriylarning tarixini, shuningdek, bir yuz qirq to'rt mingning tarixini ifodalaydi. O'sha tarix birinchi farishtaning tarixi; talantlar haqidagi masal ikkinchi farishta; qo'ylar va echkilar haqidagi masal esa uchinchi farishtaning hukmidir.

Yigirma oltinchi bobdan yigirma sakkizinchi bobgacha bo‘lgan qismlar Fisih bayramining tarixidan tortib, xochga mixlanishdan keyingi xushxabarni targ‘ib etish topshirig‘igacha bo‘lgan davrni yoritadi.

Iso barcha bu so‘zlarni tugatgach, O‘z shogirdlariga dedi: “Bilursizlarki, ikki kundan keyin Fisih bayrami bo‘ladi, va Inson O‘g‘li xochga mixlanish uchun xiyonat bilan tutib beriladi.”
Matto 26:1, 2.

26-bobdagi turli yo‘l belgilarining qisqacha mazmuni shuki, uchinchi oyatdan beshinchi oyatgacha Isoga qarshi uni o‘ldirish fitnasi bayon etiladi. So‘ng oltinchi oyatdan o‘n uchinchi oyatgacha Iso Baytaniyada moylanadi. O‘n to‘rtinchi oyatdan o‘n oltinchi oyatgacha Yahudo Masihni o‘ttiz kumush tanga evaziga sotadi. Shundan keyin, o‘n yettinchi oyatdan yigirma beshinchi oyatgacha, U shogirdlari bilan Fisihni nishonlaydi. Yigirma oltinchi oyatdan yigirma to‘qqizinchi oyatgacha Iso Rabbimizning Kechki Ovqatini ta‘sis etadi, va o‘ttizinchi oyatda Iso Butrusning inkorini oldindan aytadi. O‘ttiz oltinchi oyatdan qirq oltinchi oyatgacha Iso Getsemaniyada bo‘ladi. Qirq yettinchi oyatdan ellik oltinchi oyatgacha Iso qo‘lga olinadi, so‘ng ellik yettinchi oyatdan oltmish sakkizinchi oyatgacha Iso Kayafa va Oliy Kengash oldida turadi. Oltmish to‘qqizinchi oyatdan boshlab Butrusning Masihni inkor etishi bayon qilinadi. Bu bob keyingi kunlarda takrorlanishi lozim bo‘lgan o‘nta aniq yo‘l belgisini o‘z ichiga oladi.

Yigirma yettinchi bobda ham o‘nta alohida belgi mavjud. Iso Pilatga topshiriladi, so‘ng Yahudo o‘zini osadi, so‘ng Iso Pilat huzuriga olib kelinadi, so‘ng Barabba tanlanadi, Pilat Isoni xochga mixlanish uchun topshiradi, so‘ng Iso masxara qilinadi, so‘ng xochga mixlanish, so‘ng Isoning o‘limi, so‘ng Iso dafn qilinadi va nihoyat qabr oldidagi soqchilar guvohlik beradi.

Yigirma sakkizinchi bobda atigi uchta yo‘l belgisi bor: birinchisi tirilish bo‘lib, undan keyin Oliy Kengashning yolg‘oni va so‘ng ulug‘ topshiriq keladi. Xochning yigirma uchta alohida yo‘l belgisini o‘z ichiga olgan uchta bob, bir yuz qirq to‘rt mingning tarixida takrorlanadi.

Matto 26 – O‘nta belgi

1. Iso ni o‘ldirish uchun bosh ruhoniylar va oqsoqollarning fitnasi (3–5-oyatlar)
2. Alabastr idishli ayol tomonidan Baytaniyada moylash (6–13-oyatlar)
3. Yahudo Isoga 30 kumush tangaga xiyonat qilib topshirishga rozi bo‘ladi (14–16-oyatlar)
4. Shogirdlar bilan birga Fisih taomini tayyorlash va yeyish (17–25-oyatlar)
5. Rabbiyning Kechki Ovqatini ta‘sis etish (26–29-oyatlar)
6. Butrusning inkorini oldindan aytish (30–35-oyatlar)
7. Getsemaniyadagi iztirob (36–46-oyatlar)
8. Isoning xiyonat qilinishi va hibsga olinishi (47–56-oyatlar)
9. Iso Qayafa va Oliy Kengash oldida sud qilinishi (57–68-oyatlar)
10. Butrusning uch karra inkori (69–75-oyatlar)

Matto 27 – O‘nta Yo‘l Belgisi

1. Iso Pilatga topshirildi (1–2-oyatlar)
2. Yahudoning pushaymonligi va o‘z joniga qasd qilishi (3–10-oyatlar)
3. Iso Pilat oldida — rasmiy Rim sud jarayoni (11–14-oyatlar)
4. Iso o‘rniga Barabbasning tanlanishi (15–26-oyatlar)
5. Pilato Isoni xochga mixlanish uchun topshiradi (Barabbani ozod qilish ham shunga kiradi)
6. Askarlar tomonidan masxara qilinishi va qamchilanishi (27–31-oyatlar)
7. Xochga mixlanish (32–44-oyatlar)
8. Isoning o‘limi (45–50-oyatlar)
9. G‘ayritabiiy alomatlar va Arimateyalik Yusuf tomonidan dafn etilishi (51–61-oyatlar)
10. Qabr oldiga qo‘riqchi qo‘yilishi (62–66-oyatlar)

Matto 28 — Uch Belgilovchi Nuqta

1. Tirilish va bo‘sh qabr (1–10-oyatlar)
2. Bosh ruhoniylar va oqsoqollarning askarlarga aytgan yolg‘oni (11–15-oyatlar)
3. Ulug‘ Topshiriq (16–20-oyatlar)

Xuddi Masihning Baytaniyadagi moylanishidan to Buyuk Topshiriqqacha bo‘lgan tajribasi Uning yer yuzidagi xizmatining yakunini va barcha xalqlarga Xushxabarning boshlanishini belgilaganidek, xuddi shu tariqa, ushbu bir xil yo‘l-belgilar ham Xudoning qoldig‘ining sinov muddati yakuniga va ularning so‘nggi g‘alabasiga yaqinlashayotgan tajribasida takrorlanadi.

Yigirma oltinchidan yigirma sakkizinchi boblargacha bo‘lgan bo‘limlar Fisih tarixini 23 ta alohida tayanch nuqta asosida tuzilgan holda ifodalaydi; bu tayanch nuqtalar Yakshanba qonuniga olib boradigan va undan keyin davom etadigan tarix davomida takrorlanadi.

“Masihning muqaddasxonani poklash uchun oliy ruhoniyimiz sifatida eng muqaddas joyga kelishi, Doniyor 8:14 da ko‘rsatilgani kabi; Inson O‘g‘lining Qadimiy Zot huzuriga kelishi, Doniyor 7:13 da bayon etilgani kabi; va Rabbiyning O‘z ma’badiga kelishi, Malakiy tomonidan bashorat qilingani kabi — bularning barchasi ayni bir hodisaning tasvirlaridir; va bu, shuningdek, Masih tomonidan Matto 25 dagi o‘n bokira haqidagi masalda tasvirlangan kuyovning nikohga kelishi orqali ham ifodalangan.” Buyuk Kurash, 427.

1844-yil 22-oktabrda 2300 kunning yakunlanishi yakshanba qonuni paytida takrorlanadi.

Mattoning so‘nggi uch bobida joylashgan 23 ta yo‘l belgisi Ilohiylikni insoniyat bilan birlashtirish uchun qo‘llanadigan qimmatbaho qonni aniqlab beradi.

“Inson foydasi uchun Masihning yuqoridagi muqaddas joyda qilayotgan shifoati najot rejasida xochdagi O‘limi qanchalik zarur bo‘lgan bo‘lsa, shunchalik zarurdir. U O‘z o‘limi bilan, tirilganidan keyin osmonda yakunlash uchun ko‘tarilgan ishini boshlab berdi. Biz imon orqali parda ichkarisiga kirishimiz kerak, ‘u yerga biz uchun oldindan kirgan Kishi kirgandir.’ Ibroniylarga 6:20. O‘sha yerda Kalvariya xochidan tushayotgan nur aks etadi. O‘sha yerda biz qutqarilish sirlarini yanada ravshanroq anglashimiz mumkin. Insonning najoti osmon uchun

cheksiz baho evaziga amalga oshirilgan; keltirilgan qurbonlik Xudoning buzilgan qonunining eng keng qamrovli talablariga tengdir. Iso Otaning taxtiga olib boradigan yo‘lni ochdi, va Uning vositachiligi orqali imon bilan Uning oldiga keladiganlarning barchasining samimiy istagi Xudo huzuriga taqdim etilishi mumkin.” Buyuk Kurash, 489.

Matto 23-bob qalbaki ruhoniyluk ustidan chiqarilgan hukmni ta’kidlaydi. Yigirma oltinchi bobdan yigirma sakkizinchi bobgacha bo‘lgan boblar yigirma uchinchi bobning omegasi hisoblanadi. Qalbaki levilar — oqsoqollarning to‘rt avlod davomida kuchayib borgan isyoni — so‘nggi uch bobdagi yo‘l belgilarini vujudga keltirdi.

Yigirma to‘rtinchi bob satr ustiga satr metodologiyasini Masihning metodologiyasi sifatida belgilaydi, chunki U Quddusning vayron qilinishidan hozir mavjud bo‘lgan narsalarni, bo‘lib o‘tgan narsalarni va bo‘ladigan narsalarni tasvirlash uchun foydalanadi.

Milodiy 70-yilda Quddusning qulash hodisasi, Quddus ilk bor Navuxadnazar tomonidan vayron qilingan yilning ayni o‘sha kunida sodir bo‘ldi. Navuxadnazar tomonidan Quddusning vayron qilinishi o‘tmish tarix edi, va Masihning tarixida Titus Quddusni egallaganida, bu dunyoning oxirini ramziy jihatdan ifodalagan edi. Matto 24 “satr ustiga satr” metodologiyasini yuksaltirmoqda va shu tariqa “metodologiya”ni bashoratli guvohlikning bir unsuri sifatida aniqlamoqda.

Aynan 24-bobda Masih Doniyor payg‘ambar aytgan “vayronagarchilikning jirkanchi narsasi”ni anglash zarurligini ko‘rsatadi; bu esa Uilyam Millerning eng asosiy tushunchasi hamda Doniyordagi vahiya asos soladigan timsoldir. U, shuningdek, Adventizmning isyonini ham ifodalaydi, chunki ular Doniyor kitobidagi “doimiy” haqidagi Millerchilar tushunchasini rad etdilar va shu tariqa 2 Salonikaliklarga 2-bobdagi kuchli adashishdan ulush oldilar. Bu bob to‘g‘ridan-to‘g‘ri Luqo 21 bilan bog‘lanadi va shu orqali 1840-yil 11-avgustdan 1844-yil 22-oktabrgacha bo‘lgan davrni ko‘rsatadi; bu 9/11dan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davrning timsolidir. U, shuningdek, Luqo 21:24 dagi “majusiylar zamonlari” bilan bog‘lanadi; bu esa Musoning “yetti zamon”ini ochishda bosh kalitlardan biri bo‘lish bilan birga, Vahiy 11-bobdagi ma’badni o‘lchash bilan ham uyg‘unlashadi.

Yigirma uchinchi bobdan boshlab, undan keyin 24 va 25-boblar, so‘ngra esa 26-dan 27-gacha bo‘lgan boblar bilan yakunlanadi; bu uch bob yigirma uchta waymarkka ega bo‘lib, ular yigirma uchinchi bobning alfasiga nisbatan omegadir. Yigirma oltinchi bobga yigirma yetti va yigirma sakkizinchi boblar qo‘shilganda “81” hosil bo‘ladi, bu esa ruhoniylukning ramzidir. Uch guvoh (Ibtido, Matto va Vahiy) asosida 11-dan 22-gacha bo‘lgan boblar bir chiziqdır. 23-dan 28-gacha bo‘lgan boblar esa 23 bilan boshlanib, 23 bilan tugaydigan haqiqat chizig‘idir.

Birinchi bobdan o‘ninchi bobgacha bo‘lgan boblar Matto kitobidagi uchta bashoratli yo‘nalishning birinchisidir. O‘nta bob, undan keyin o‘n ikki bob, undan keyin olti bob. Vahiy orqali bizga shuni bildiradiki, Muqaddas Kitobning barcha kitoblari Vahiy kitobida tutashadi va yakun topadi, va shuning uchun Muqaddas Kitobning barcha kitoblari Mattoda ham tutashadi va yakun topadi. Matto, Yahudo qabilasining sherining yuzi sifatida, bir-biridan farqli o‘n ikki Masihiy bashoratni aniqlab beradi, va o‘sha o‘n ikki parcha Milleritlar hamda bir yuz qirq to‘rt mingning tarixiy yo‘l

belgilarini hosil qiladi. Vahiy kitobi Iso Masihning vahiysi bilan boshlangani kabi, Mattoning birinchi bobi Musoning hayoti va shahodati bilan, Dajjol tarixiyati bilan bog'lanadigan hamda payg'ambar, ruhoniylar va shoh orqali ifodalangan g'olib jamoatning uch unsurini aniqlab beradigan Iso Masihning bir vahiysini taqdim etadi.

Matto Xudoning tanlangan xalq bilan tuzgan ahdi doirasida Iso Masihning vahiysi bilan boshlaydi. Ibrohimdan Dovudgacha 14 avlod bo'lgan, Dovuddan Bobil surgunigacha o'n to'rt avlod bo'lgan, Bobildan Masihgacha esa yana o'n to'rt avlod. Matto bayonidagi Masih nasabnomasi Musoga muvofiq keladi, chunki Muso Masihning omega bo'lgan zotining alfasidir. Musoning yuz yigirma yillik umri Nuh tarixidagi yuz yigirma yillik sinov muddati bilan mos keladi. Shu sababli, Nuhning ahdi tanlangan xalq ahdi bilan bog'langandir. Musoning yuz yigirma yili uchta qirq yillik davrni ifodalaydi; bu davrlar qirq yilning oxirida Musoning misrlikni o'ldirishi bilan, ikkinchi qirq yillik davrning oxirida esa to'ng'ichlar, Fir'avn va uning lashkari halok bo'lishi bilan yakunlangan. Ikkinchi qirq yillik davr Qadeshdagi isyon bilan tugagan, uchinchi qirq yillik davr esa Qadeshdagi ikkinchi isyon bilan yakunlangan. Alfaning barcha uchta bashoratli chizig'i Qadeshda nihoyasiga yetadi, Matto nasabnomasining uchta bashoratli chizig'i esa Dovudda, Bobil surgunida va Ahdning Xabarchisida nihoyasiga yetadi.

Musoning alifasi Masihning megasi bilan muvofiqlashtirilganda, Kadeshning oltita guvohi mavjud bo'ladi; bu 1863-yil va yakshanba qonunidir. Matto nasabnomasida shoh Dovud Kadeshga joylashtirilgan bo'lib, aynan shu yerda murtad Adventizm Bobilga olib ketiladi, Masih esa bir yuz qirq to'rt ming bilan ahdni tasdiqlaydi. Dovudni yakshanba qonuniga joylashtirish orqali Dovudning ikkinchi guvohligi o'rnatiladi; Dovud esa o'ttiz yoshida xizmat qila boshlagan uch insoniy vakildan biridir. Masih, Dovud, Yusuf va Hizqiyolning barchasi o'z ishlarini o'ttiz yoshda boshlaganlar. Xizmatni o'ttiz yoshida boshlagan bu to'rt kishi birgalikda jangari jamoat zafarli jamoatga aylantirilgan paytda Ilohiylikning insoniyat bilan birlashuvini ifodalaydi. O'sha jamoat payg'ambar, ruhoniylar va shohdan tashkil topgan. Bu o'zgarish yakshanba qonunida, ya'ni Kadeshda belgilanadi; shunday ekan, Mattoning nasabnomasidagi Dovud o'ttiz yoshli Dovud bilan muvofiqlashadi.

Tayyorgarlikning o'ttiz yili Ibrohim ahdining to'rt yuz o'ttiz yili bilan, shuningdek ruhoniylarning yoshi hamda Doniyor 12:11 dagi 1290 yil bilan muvofiq keladi. Keyingi maqolada biz Matto kitobi doirasidagi o'sha o'n ikki Masihiy bashoratning har birini ko'rib chiqamiz. Avvalo, biz Matto ichida uchta bashoratli yo'nalishni aniqlayapmiz: birinchi bobdan o'ninchi bobgacha, so'ng o'n birinchi bobdan yigirma ikkinchi bobgacha, keyin esa yigirma uchinchi bobdan yigirma sakkizinchi bobgacha.

“1844-yildagi umidsizlikdan keyin bir muddat davomida men advent jamoasi bilan birga, marhamat eshigi o'sha paytda dunyo uchun abadiy yopilgan, degan fikrni tutdim. Bu nuqtai nazar menga birinchi vahiy berilishidan oldin qabul qilingan edi. Xudodan menga berilgan nur xatomizni tuzatdi va haqiqiy holatni ko'rishimizga imkon berdi.

“Men hanuz yopiq eshik nazariyasiga ishonuvchiman, biroq bu atamani biz avval dastlab qo'llagan ma'noda ham, muxoliflarim qo'llayotgan ma'noda ham emas.

“Nuh davrida yopiq bir eshik bor edi. O’sha vaqtda To’fon suvlarida halok bo’lgan gunohkor nasldan Xudoning Ruhi chekinib olgan edi. Yopiq eshik haqidagi xabarni Nuhga Xudoning O’zi bergan edi: ‘Mening Ruhim inson bilan abadgacha tortishib turmaydi, chunki u ham badandir; shunga qaramay, uning kunlari yuz yigirma yil bo’ladi’ (Ibtido 6:3).”

Ibrohimning kunlarida yopiq bir eshik bor edi. Rahm-shafqat Sado’m aholisini boshqa iltijo bilan da’vat etmadi, va Lutdan boshqa hech kim — uning xotini va ikki qizi bilan birga — osmondan yog’dirilgan olovda halok bo’ldi.

Masihning kunlarida yopiq bir eshik bor edi. Xudoning O’g’li o’sha avloddagi imonsiz yahudiylarga shunday deb e’lon qildi: “Mana, uyingiz sizlarga huvillab qolgan holda tashlab qo’yildi” (Matto 23:38).

Zamon oqimiga nazar solib, oxirgi kunlarga qadar, ayni o’sha cheksiz qudrat Yuhanno orqali shunday e’lon qildi: “Muqaddas bo’lgan, Haq bo’lgan, Dovudning kalitiga ega bo’lgan, ochib, hech kim yopolmaydigan; va yopib, hech kim ocha olmaydigan Zot shunday deydi” (Vahiy 3:7).

“Menga vahiyda ko’rsatildi, va men hanuz 1844-yilda yopiq eshik bo’lganiga ishonaman. Birinchi va ikkinchi farishtalarning xabarlarining nurini ko’rib, o’sha nurni rad etganlarning barchasi zulmatda qoldirildi. Uni qabul qilganlar va osmondan kelgan xabarning e’lon qilinishiga hamroh bo’lgan Muqaddas Ruhni qabul etganlar esa, keyinchalik o’z e’tiqodlaridan voz kechib, o’z tajribalarini bir aldanish deb e’lon qilganlarida, shu bilan Xudoning Ruhini rad etdilar, va U endi ular bilan da’vat etib tortishmas edi.”

“Yorug’likni ko’rmaganlar uni rad etganlik aybiga ega emas edilar. Faqat osmondan kelgan yorug’likni mensimagan toifagagina Xudoning Ruhi yetib bora olmas edi. Va bu toifa, aytganimdek, xabar ularga taqdim etilganda uni qabul qilishdan bosh tortganlarni ham, uni qabul qilgan bo’lib, keyinchalik o’z e’tiqodidan voz kechganlarni ham o’z ichiga olardi. Bular taqvodorlikning bir ko’rinishiga ega bo’lishlari va o’zlarini Masihning izdoshlari deb e’lon qilishlari mumkin edi; ammo Xudo bilan tirik aloqaga ega bo’lmaganliklari sababli, Shaytonning aldanishlariga asir bo’lib qolardilar. Vahiyning o’zida shu ikki toifa ko’rsatilgan — o’zlari ergashgan yorug’likni aldanish deb e’lon qilganlar hamda yorug’likni rad etganlari uchun Xudo tomonidan rad etilgan dunyoning fosiqlari ham. Yorug’likni ko’rmagan va shu bois uni rad etishda aybdor bo’lmaganlar haqida esa hech qanday ishora qilinmagan.” Selected Messages, 1-kitob, 62, 63.

Imon orqali ulug’ kafforat ishida Isoga ergashadiganlarga Uning ular nomidan qilayotgan vositachiligining manfaatlaridan bahramand bo’ladilar; bu xizmat ishini namoyon qiluvchi nurni rad etadiganlar esa bundan foyda ko’rmaydilar. Masihning birinchi kelishida berilgan nurni rad etgan va Uni dunyoning Najotkori sifatida qabul qilishdan bosh tortgan yahudiylar U orqali mag’firatni qabul qila olmadilar. Iso osmonga ko’tarilganida O’z qoni bilan samoviy muqaddasxonaga kirib, O’z shogirdlari ustiga O’z vositachiligining barakalarini to’kkanida, yahudiylar o’zlarining behuda qurbonliklari va nazrlarini davom ettirish uchun butunlay zulmatda qoldirildilar. Ramzlar va soyalar xizmati nihoyasiga yetgan edi. Odamlar ilgari Xudoga yo’l topgan o’sha eshik endi ochiq emas edi. Yahudiylar Uni endi topish mumkin

bo'lgan yagona yo'l orqali, ya'ni osmondagi muqaddasxonadagi xizmat vositasida izlashdan bosh tortgan edilar. Shuning uchun ular Xudo bilan muloqot topmadilar. Ular uchun eshik yopiq edi. Ular Masihni haqiqiy qurbonlik va Xudo huzuridagi yagona Vositachi sifatida tanimas edilar; shu sababli U vositachiligining manfaatlaridan bahramand bo'la olmadilar.

“Ishonmaydigan yahudiylarning holati, o'zlarini masihiy deb e'tirof etuvchilar orasidagi beparvo va imonsizlarning holatini namoyon etadi; ular rahmdil Oliy Ruhoniymizning xizmatidan ixtiyoriy ravishda bexabardirlar. Timsoliy xizmatda oliy ruhoniylar eng muqaddas joyga kirganida, butun Isroil gunohlarining kechirilishini qabul qilishlari va jamoatdan uzib tashlanmasliklari uchun, ma'bad atrofiga to'planib, eng tantanali tarzda Xudo oldida o'z jonlarini xor tutishlari talab etilar edi. Unday ekan, bu antitimsoliy Kafforat kunida Oliy Ruhoniymizning xizmatini tushunishimiz va bizdan qanday burchlar talab etilishini bilishimiz naqadar muhimroqdir.”

“Xudo O'z rahm-shafqati ila ularga yuborgan ogohlantirishni insonlar jazosiz rad eta olmaydilar. Nuh davrida osmondan dunyoga bir xabar yuborilgan edi, va ularning najoti bu xabarga qanday munosabatda bo'lishlariga bog'liq edi. Ular ogohlantirishni rad etganlari uchun, Xudoning Ruhi gunohkor nasldan olib qo'yildi, va ular To'fon suvlari ichida halok bo'ldilar. Ibrohim zamonida rahm-shafqat Sado'mning aybdor aholisini endi da'vat etmay qo'ydi, va Lut hamda uning xotini bilan ikki qizidan boshqa hamma osmondan tushirilgan olovda yo'q qilindi. Masih kunlarida ham xuddi shunday bo'ldi. Xudoning O'g'li o'sha avloddagi imonsiz yahudiylarga shunday dedi: ‘Uyingiz sizlarga huvillab qoladi.’ Matto 23:38. Oxirgi kunlarga nazar tashlab, o'sha O'zi Cheksiz Quddat bo'lgan Zot najot topishlari uchun ‘haqiqat muhabbatini qabul qilmaganlar’ haqida shunday deydi: ‘Shuning uchun Xudo ularga kuchli adashishni yuboradi, toki ular yolg'onga ishonsinlar; haqiqatga ishonmay, nohaqlikdan zavq olganlarning hammasi hukm qilinsin.’ 2 Salonikaliklarga 2:10–12. Ular Uning Kalomining ta'limotlarini rad etar ekanlar, Xudo O'z Ruhini qaytarib oladi va ularni o'zlari sevgan aldovlarga tashlab qo'yadi.” Buyuk Kurash, 430, 431.